

► dostali až na místo určení. Všechno proběhlo ve třech vlnách v naprosté pohodě, nevěřila jsem vlastním očím. Přesuny mezi místy konference byly mojí největší noční můrou. Obavy, aby se nikdo neztratil. Nejen tady nám hodně pomáhali studenti pražské pedagogické fakulty, které nám pomohla „na dálku“ zajistit Jana Kropáčková. Byli úžasní, jí i jim za spolupráci moc děkujeme.

Co se v pražských mateřinkách líbilo nejvíc?

Účastníci oceňovali nejen vybavenost škol, ale hlavně způsob realizace předškolního vzdělávání. To, že veškeré zařízení koresponduje s potřebami dětí, s jejich vývojovou etapou. Ze prostředí je edukativní, ale zároveň prozrazuje, že základem všeho je hra. Chválili to hlavně lidé ze západní Evropy. Přiznávali, že jejich mateřské školy často přebírají podobu 1. třídy základní školy, nebo jsou hodně selektované. Třídy jsou prostorné, s koutky pro různé aktivity, jako to vyžaduje například program Začít spolu. Tolik prostoru všechny naše školy nemají, ale děti se mohou rozesadit u stolečků a hrát si po svém. Dospělé také zaujalo, jak s nimi byly děti schopny komunikovat, jak s nimi učitelky a ředitelky jednaly. Slyšeli jsme samou chválu.

Musím se přiznat, že jsem měla vůči našim školám špatné svědomí. Totiž že na konci školního roku, který pro nás byl docela náročný, po nich chci ještě takovou nálož práce navíc. Kámen ze srdce mi svalily ty, které napsaly, že setkání s účastníky konference bylo i pro ně zajímavé. Popovídaly si s hosty, dověděly se něco o jejich způsobu předškolního vzdělávání. Pojaly to jako mimořádnou událost, která se jim hned tak nenaskytne. Ráda bych se alespoň s některými v průběhu září sešla, abychom si navzájem vyměnily své zážitky. Nevím, jestli jsem se dokázala za každé situace plně soustředit, všechno vnímat. Tíhu odpovědnosti jsem cítila na každém kroku.

Po návštěvách v terénu navázala vlastní konference...

Ano, jednání začalo odpoledne v Clarionu a pokračovalo až do pátečního večera. Máme za úkol tlumočit do tří oficiálních jazyků OMEP – do angličtiny, francouzštiny a španělštiny. Měli jsme výhodu, že se tlumočilo i do češtiny. Pozvali jsme proto ředitelky a učitelky mateřských škol, pokud měly chuť a čas, aby se konference zúčastnily. Tady musím podotknout, že i tlumočníci říkali, že obsah přednášek byl pro ně velmi zajímavý. Bývalá světová předsedkyně ve své úvodní přednášce porovnávala začátky OMEP s jeho dnešní situací, srovnávala také podmínky pro vzdělávání dětí do osmi let dříve a dnes.

V rámci zahájení konference vystoupila i náměstkyně ministra školství Dana Prudíková, která přítomné informovala

o současné situaci v předškolním vzdělávání v České republice.

V dalších dnech se u řečnického pultu střídali přednášející s hlavními referáty na téma konference. V odpoledních hodinách potom probíhaly individuální prezentace v paralelních sekcích, k subtématům vztahujícím se k tématu konference. Celkem jsme obdrželi 670 abstraktů, které bylo třeba vytrídít, protože z časových důvodů nebylo možné akceptovat všechny. Nakonec jsme akceptovali 540 individuálních prezentací, které probíhaly formou prezentace, posterové prezentace nebo formou symposia. Některé účastníky jsme požádali, aby své vystoupení převedli na posterovou prezentaci, abychom mohli akceptovat co nejvíce prezentujících. Na konferenčních webových stránkách je k dispozici přehled anotací akceptovaných příspěvků.

Věřím, že každý účastník našel téma, které ho zaujalo.

Je možné vystopovat jakési trendy současného předškolního vzdělávání ve světě obecně?

Řekla bych, že nejčastěji se zde hovořilo o vzdělávání prožitkem, což je trend i na-

„ Individuální vzdělávání je zbytečná byrokracie.

šich mateřských škol. Kolegyně ze Švédska prezentovala dva projekty, jak vést děti k péči o zeměkouli, o životní prostředí. Ukazovali si s dětmi, jak tají ledovce a jaký to má v reálu důsledek. Zajímavá byla přednáška kolegyně ze Slovenska, kteří prezentovali svoje zkušenosti z návštěv v zahraničí. Porovnávali například, jak se mění vzdělávací systém na Slovensku a v Německu. Zatímco západní země, jež zastávaly u dětí volnou výchovu, dnes „utahují šrouby“, ve východních zemích je to naopak. Asi bychom konečně měli najít zlatou střední cestu. Mluvili také o vzdělávání v Nepálu, který nemá žádnou historii vzdělávání, a tedy ani žádný systém. Soukromé mateřské školy navštěvují děti bohatých lidí, kteří na to mají, ale nepředpokládají, že až děti vyrostou, zůstanou v Nepálu. Počítají s tím, že půjdou do Evropy, do Ameriky. Pravděpodobně lépe je na tom Indie, která staví na zkušenostech vzdělávání britské kolonie.

Zajímavá byla přednáška Kathy Sylva z Velké Británie, která zaujala názorem, že předškolní vzdělávání nepotřebuje žádné kurikulum. Podle výsledků jejího výzkumu stačí mít kvalitně připravené učitelky, které mají vysoko postavené profesní ambice, a dobře vedenou a vybavenou mateřskou školu. Na druhou stranu pak ukazovala grafy, které porovnávaly školní úspěšnost v pozdějším věku u dětí, které absolvovaly docházku do mateřské školy kvalitní, méně kvalitní nebo ne navštěvovaly školku vůbec. Bohužel nás

neseznámila s tím, jaká byla kritéria hodnocení kvality škol. Těžko říct, podle čeho hodnocení probíhalo.

Pravda je, že jsme si náš ŠVP vytvářeli tak, aby byl pro děti zajímavý. Aby v něm děti poznaly co nejvíc věcí prožitkem. Hlavně ty, o nichž nemají možnost se dovědět v rodině. Mám ve škole šikovné učitelky, víme, na co se zaměřit. Dnes už mají svoje ešvépěčko v hlavě.

Co všechno jste ještě pro účastníky kromě jednání připravili?

V Clarionu byla nainstalovaná výstava výtvarných prací dětí z českých mateřských škol k tématu udržitelného rozvoje. Další připravila kolegyně z Kypru. Na rozdíl od té naší byla její akce soutěžní, na výstavu byly vybrány nejhezčí kresby dětí ze všech světadílů. Přiznávám, že na takové soutěže my nejsme zvyklí. Je hodně těžké vyhodnotit, který dětský obrázek je nejhezčí, proto také pořádáme přehlídky. Nicméně nejlépe ohodnocené soutěžní kresby a malby byly vystavené v originálech, ale ostatní se prezentovaly ve formě screenu na obrazovkách. Kolegyně z organizačního týmu připravily výstavu k 70. výročí založení OMEP. Panely budou uloženy v Pedagogickém muzeu JAK v Praze.

Musím říci, že účastníci hodnotili konferenci v superlativech. Zaujal je nejen obsah jednání, organizační zajištění, množství a kvalita stravy, ale oceňovali i péči a servis účastníkům po celý týden, stejně jako doprovodný program. Pro zájemce byla v Chatteua St. Havel uspořádaná garden party s vystoupením hudebního souboru lidových tanců a diskotékou. Hosty jsme pozvali na představení Image Black Light Theatre a vybrali jsme dobře. V pantomimickém programu vystupují formou černého divadla barevně „nasvícené“ postavy. Představení provázejí dva mimové, kteří vtahují diváky do děje, na což mateřinky reagují velmi spontánně – naše i zahraniční. Když byla na jevišti předvedena animace loga OMEP a konference, pískali účastníci jako na rockovém koncertu.

Zcela jinou a opět úžasnou atmosféru mělo slavnostní setkání v Karolinu nejen kvůli jeho historickým prostorám. Právě tady byla OMEP před sedmdesáti lety založena. Vnímala jsem to tak trochu jako vyvrcholení mé profesní kariéry, když jsem tam měla možnost promluvit k účastníkům. Vedle mne seděl rektor Karlovy univerzity... To jsem nezažila ani při mé doktorské promoci. Vystupovali tu významní hosté – světová předsedkyně OMEP, rektor UK, Karel Rýdl přiblížil dějiny české předškolní pedagogiky. Nechyběl kulturní program. Den ukončil raut ve sklepních prostorách Karolina.

Potěšilo nás, kolik institucí a organizací nám vyšlo při přípravě tak významné konference vstříc. Měli jsme záštitu z magistrátu, od ministra školství, od rektora